

DOMSTOLENS DOM
av den 22 september 1988*

I mål 286/86

har Cour d'appel i Colmar till domstolen gett in en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 177 i EEG-fördraget i det mål som pågår vid den nationella domstolen mellan

Ministère public

och

Gérard Deserbais.

Begäran avser tolkningen av artikel 30 och följande i EEG-fördraget med avseende på en nationell lagstiftning vars syfte är att skydda varubeteckningen för en ostsort i enlighet med "Internationella konventionen om användning av originalbeteckningar (appellations d'origine) och benämningar å ost", som undertecknades i Stresa den 1 juni 1951.

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden A.J. Mackenzie Stuart, avdelningsordförandena G. Bosco, O. Due, J.C. Moitinho de Almeida och G.C. Rodríguez Iglesias samt domarna T. Koopmans, U. Everling, K. Bahlmann, Y. Galmot, C.N. Kakouris, R. Joliet, T.F. O'Higgins och F.A. Schockweiler,

generaladvokat: Sir Gordon Slynn,
justitiesekreterare: D. Louterman, byrådirektör,

som beaktat yttrandena från

— Gérard Deserbais, tilltalad och klagande i målet vid den nationella domstolen, genom advokatfirman Merckel, Ambach et associés, Strasbourg, under det skriftliga förfarandet och genom advokaten P. Peguet under det muntliga förfarandet,

* Rättegångsspråk: franska.

- Europeiska gemenskapernas kommission, genom juridiske rådgivaren Peter Kalbe, i egenskap av ombud, under det skriftliga förfarandet och av C. Durand, rättstjänsten, i egenskap av ombud, under det muntliga förfarandet,
- den nederländska regeringen, genom E.F. Jacobs, generalsekreterare vid utrikesdepartementet, i egenskap av ombud, under det skriftliga förfarandet, och av M. Fiestra, i egenskap av ombud, under det muntliga förfarandet,

som beaktat förhandlingsrapporten och vad som förekommit vid den muntliga förhandlingen den 2 februari 1988, och

som hört generaladvokatens förslag till avgörande, framlagt vid sammanträde den 17 mars 1988,

meddelar följande

dom

- 1 Genom dom av den 30 oktober 1986, som inkom till domstolen den 20 november 1986, har Cour d'appel i Colmar i enlighet med artikel 177 i EEG-fördraget ställt en fråga om tolkningen av artikel 30 och följande i EEG-fördraget med avseende på en nationell lagstiftning vars syfte är att skydda varubeteckningen för en ostsort.
- 2 Denna fråga har uppkommit inom ramen för ett brottmål mot direktören för ett mejeriföretag, G. Deserbais, som åtalats för att till Frankrike ha fört in en ost från Förbundsrepubliken Tyskland med en fetthalt på 34,30 % och salufört denna under beteckningen "edamer", medan denna beteckning enligt fransk lagstiftning är förbehållen en ostsort med en lägsta fetthalt på 40 %. Den berörda lagstiftningen antogs i enlighet med "Internationella konventionen om användningen av originalbeteckningar (appellations d'origine) och benämningar å ost", som undertecknades den 1 juni 1951 i Stresa, bl.a. av Frankrike (Journal officiel de la République française, JORF, av den 11 juni 1952, s. 5821 - nedan kallad "Stresakonventionen").
- 3 Det framgår av handlingarna i målet att G. Deserbais med stöd av nationell lagstiftning på detta område förklarades skyldig till otillåten användning av varubeteckning och dömdes till böter.

4 Den tilltalade i målet vid den nationella domstolen överklagade till Cour d'appel i Colmar, varvid han i huvudsak gjorde gällande att eftersom den tyska edamerosten lagligen hade framställts och saluförts på traditionellt vis i Förbundsrepubliken Tyskland kunde de franska myndigheterna, om konsumenterna garanterades lämplig information, inte hindra att den importerades till den franska marknaden eller åberopa bestämmelserna i Stresakonventionen för att undgå tillämpningen av gemenskapsbestämmelserna.

5 Cour d'appel slog fast att det var obesträtt att den omtvistade produkten hade framställts och saluförts i enlighet med gott och traditionellt handelsbruk i Förbundsrepubliken Tyskland under beteckningen "edamer", och att konsumenterna garanterades lämplig information därigenom att etiketten på produkten innehöll de nödvändiga upplysningarna.

6 Eftersom Cour d'appel fann att avgörandet av målet berodde på tolkningen av artikel 30 och följande i EEG-fördraget "i förhållande till den internationella konventionen om användningen av benämningar å ost" förklarade den målet vilande och hänsköt följande fråga till domstolen för förhandsavgörande:

"Skall artikel 30 och följande i EEG-fördraget tolkas så, att en nationell lagstiftning vars syfte är att skydda en varubeteckning skall anses utgöra en kvantitativ importrestriktion eller en åtgärd med motsvarande verkan när

1. beteckningen förbehålls inhemska produkter eller produkter från endast en annan stat och inte får användas för produkter från andra medlemsstater,
2. beteckningen endast får användas när det gäller en ost som importeras från en medlemsstat om osten har en viss lägsta fetthalt, även när den importerade osten har framställts och saluförts i enlighet med andra tekniska föreskrifter och kvalitetskrav och i överensstämmelse med gott och traditionellt handelsbruk i ursprungsstaten ?"

7 För en utförligare redogörelse för omständigheterna i målet vid den nationella domstolen, rättegångens förlopp och de till domstolen ingivna yttrandena hänvisas till förhandlingsrapporten. Handlingarna i målet i dessa delar återges i det följande endast i den mån domstolens argumentation kräver det.

- 8 Med den ställda frågan uppmanas domstolen att klargöra sin rättspraxis vad gäller förbudet mot åtgärder med motsvarande verkan i artikel 30 i fördraget i ett fall som det förevarande. Enligt denna rättspraxis och i avsaknad av gemensamma regler för saluföringen av de berörda produkterna skall hinder för den fria rörligheten inom gemenskapen som uppstår på grund av skillnader mellan medlemsstaternas lagstiftningar godtas, i den mån bestämmelserna i fråga tillämpas utan åtskillnad på inhemska och importerade produkter och kan anses vara nödvändiga för att tillgodose tvingande hänsyn, bl.a. i fråga om konsumentskydd och gott handelsskick.
- 9 Vid besvarandet av den nationella domstolens fråga skall först slås fast att beteckningen "edamer", såsom framgår av begäran om förhandsavgörande, inte utgör ett ursprungskännetecken eller en geografisk ursprungsbeteckning, uttryck som enligt domstolens rättspraxis (se dom av den 20 februari 1975 i målet 12/74 Kommissionen mot Tyskland, Rec. 1975, s. 181) betecknar en produkt som kommer från ett bestämt geografiskt område. "Edamer" är endast varubeteckningen för en ostsart. Uttrycket förekommer för övrigt inte i Stresakonventionen bland ursprungskännetecknen utan bland beteckningarna för ost.
- 10 Den nationella domstolen utgår i detta hänseende från det förhållandet att osten i fråga, som innehåller 34 % fett, har framställts och saluförts i Förbundsrepubliken Tyskland under beteckningen "edamer" i enlighet med gott och traditionellt handelsbruk och med där gällande lagar och andra författningar, och att konsumenterna garanteras nödvändig information genom upplysningar på etiketten.
- 11 Det skall vidare påpekas att det på gemenskapsrättens nuvarande stadium saknas gemensamma regler om beteckningar för olika ostsorarter i gemenskapen. Under dessa omständigheter kan medlemsstaterna i princip inte nekas möjligheten att införa regler som gör nationella tillverkares rätt att använda en beteckning för en ost beroende av att osten håller en traditionell lägsta fetthalt.
- 12 Det skulle emellertid vara oförenligt med artikel 30 i fördraget och syftet att inrätta en gemensam marknad att utvidga tillämpningen av sådana regler till importerade ostar av samma sort, om dessa lagligen framställts och saluförts i en annan medlemsstat under samma generiska benämning men med en annan lägsta fetthalt. Den importerande medlemsstaten kan inte hindra import och saluföring av sådana ostar, om konsumenterna garanteras nödvändig information.

- 13 Man kan fråga sig om samma regel skall tillämpas när en produkt som bjuds ut till försäljning under en bestämd beteckning i så hög grad avviker, vad gäller sammansättning eller tillverkning, från de produkter som normalt är kända under denna beteckning inom gemenskapen att den inte kan anses tillhöra samma produktkategori. Som omständigheterna i målet har beskrivits av den nationella domstolen är detta emellertid inte ett sådant specialfall.
- 14 Den nederländska regeringen har härvidlag gjort gällande att det av hänsyn till konsumentskyddet och gott handelsskick krävs att efterlevnaden av internationella överenskommelser om användningen av en beteckning för en bestämd produkt säkerställs. Varje medlemsstat kan enligt regeringen därför ställa som krav för användningen av beteckningen "edamer" att föreskrifterna i den tidigare nämnda Stresakonventionen och den av FAO och WHO upprättade Codex Alimentarius skall följas, vilka med avseende på denna ostsort båda fastställer en lägsta fetthalt på 40 %.
- 15 Vad beträffar Codex Alimentarius skall det understrykas att syftet med de standarder som där fastställs för sammansättningen av vissa livsmedel är att tillhandahålla uppgifter som gör det möjligt att bestämma produkternas typiska egenskaper. Det förhållandet att en produkt inte till fullo överensstämmer med den föreskrivna standarden innebär emellertid inte i sig att saluföring av produkten kan förbjudas.
- 16 När det gäller Stresakonventionen så ingicks den innan EEG-fördraget trädde i kraft och det är endast Danmark, Frankrike, Italien och Nederländerna av de nuvarande medlemsstaterna som har tillträtt konventionen.
- 17 Det skall vidare erinras om att syftet med artikel 234 första stycket i fördraget, såsom domstolen redan har fastställt, är att i enlighet med folkrättens principer klargöra att tillämpningen av fördraget inte påverkar den berörda medlemsstatens åtagande att respektera tredje lands rättigheter enligt ett tidigare avtal och att uppfylla motsvarande förpliktelser (se särskilt dom av den 14 oktober 1980 i målet 812/79 Burgoa, Rec. 1980, s. 2787).
- 18 Om det som i förevarande fall inte är fråga om tredje lands rättigheter kan en medlemsstat därför inte åberopa bestämmelserna i en sådan tidigare konvention för att rättfärdiga restriktioner för saluföringen av produkter från en annan medlemsstat, när saluföringen av dessa är tillåten enligt principen om fri rörlighet för varor i fördraget.

- 19 Svaret på den nationella domstolens fråga blir således följande. Artikel 30 och följande i fördraget hindrar att en nationell lagstiftning, enligt vilken rätten att använda en bestämd varubeteckning för en ostsart är beroende av att osten håller en lägsta fetthalt, tillämpas på produkter av samma slag som importeras från en annan medlemsstat, när produkterna lagligen framställts och saluförts under samma beteckning i denna medlemsstat och konsumenterna garanteras nödvändig information.

Rättegångskostnader

- 20 De kostnader som har förorsakats den nederländska regeringen och Europeiska gemenskapernas kommission, som har inkommit med yttrande till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

– angående de frågor som genom beslut av den 30 oktober 1986 förts vidare av Cour d'appel i Colmar – följande dom:

Artikel 30 och följande i fördraget hindrar att en nationell lagstiftning enligt vilken rätten att använda en bestämd varubeteckning för en ostsart är beroende av att osten håller en lägsta fetthalt, tillämpas på produkter av samma slag som importeras från en annan medlemsstat, när produkterna lagligen framställts och saluförts under samma beteckning i denna medlemsstat och konsumenterna garanteras nödvändig information.

Mackenzie Stuart	Bosco	Due	Moitinho de Almeida
Rodríguez Iglesias	Koopmans	Everling	Bahlmann
Galmot	Kakouris	Joliet	O'Higgins
			Schockweiler

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 22 september 1988.

J.-G. Giraud
Justitiesekreterare

A.J. Mackenzie Stuart
Ordförande